

CERTIFICATE

7/13901
OK 4

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/07/2024 tarihli ve 43452547-120.07-1459047 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen “İntiharların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin” 7/13901 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen “İntiharların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin” 7/13901 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Dünya çapında bir halk sağlığı sorunu olan intihar, intiharın önlenmesi için koordineli ve sürdürülebilir bir yaklaşım oluşturmayı içeren ulusal intiharı önleme eylem planları ile büyük ölçüde önlenabilir bir mediko-sosyal olgudur.

Uluslararası İntiharı Önleme Birliğine göre (IASP), 2024 yılı itibarı ile 40 ülke İntiharı Önleme Eylem Planına sahiptir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 2012 yılında 'Halk Sağlığı Açısından İntiharın Önlenmesi İçin Uygulanan Eylemler Çerçevesini yayımlamış ve bu konuda eylem planı hazırlamak isteyen ülkelere kapsamlı bir rehber oluşturmuştur.

Ülkemizde 2000 yılında 1.802 olan intihar ederek yaşamını yitirenlerin sayısı, 2023 yılında maalesef 4.061'e yükselmiş; 2000 yılında yüz binde 2,80 olan kaba intihar hızı da 2023 yılında yüz binde 4,76'ya artış göstermiştir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) Ülkemizde yıllar içerisinde intihar nedeniyle ölenlerin sayısındaki artışın nedenleri nedir? Sağlık Bakanlığı'nın bu konuda bir raporu var mıdır?

2) Ülkemizde kişileri intihara sürükleyen en önemli risk etmenleri nelerdir?

3) Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı 2020-2023'te sınırlı olarak yer bulan bu konuda, Bakanlığınızın 2024 ve sonraki yılları kapsayan herhangi bir intihar önleme eylem planı var mıdır?

4) TÜİK intihar istatistiklerine göre kaba intihar hızı iller. Arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Örneğin Düzce'de yüz binde 1,96 olan kaba intihar hızı, Ardahan'da yüz binde 8,63'tür. İller arasındaki bu çok büyük farklılıkların nedeni nedir?

5) Ülkemizde cinsiyetler arasında kaba intihar hızında büyük farklılık söz konusudur. 2023 yılında kaba intihar hızı kadınlarda yüz binde 2,34 iken, erkeklerde yüz binde 7,17'dir. Cinsiyetler arasındaki bu büyük farklılığın nedenleri nelerdir?

6) Kaba intihar hızındaki farklılık yaş gruplarında da karşımıza çıkmaktadır. TÜİK 2023 yılı intihar istatistiklerine göre, kadınlarda en yüksek kaba intihar hızı yüz binde 5,08 ile (15-19) yaş grubunda; erkeklerde ise yüz binde 13,38 ile (25-29) yaş grubundadır. Yaş grupları arasındaki farklılığın nedenleri nelerdir?

7) Önemli bir halk sağlığı sorunu olan genç intiharlarının ülkemizdeki gerçek boyutlarını, nedenlerini, zaman içindeki değişimini ortaya çıkaracak bilimsel çalışmaların yürütülmesi ve/veya desteklenmesiyle ilgili Bakanlığınızın bir girişimi var mıdır?

CEVAPLAR:

Ruh sağlığı hizmetleri Bakanlığınızın gündeminde yer alan oldukça önemli bir konudur. ulusal/uluslararası literatür araştırmaları, mevcut durum analizleri, uluslararası veri karşılaştırmaları, çok paydaşlı farklı sektörlerin de yer aldığı toplantılara katılım, uluslararası raporların takip edilmesi vb. bilimsel araştırma yöntemleriyle ülkemizde Ruh sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca Psikososyal Destek Uygulayıcı Programı, Çocuğun Psikososyal Gelişimini Destekleme Programı, Birinci Basamakta Ruh Sağlığı Hizmetlerini Güçlendirme Programı, Kendi Kendine Yardım ve Fazlası (Self Help+) Programı başta olmak üzere koruyucu ruh sağlığı programları sürdürülmektedir. Konuya yönelik yeni eylem planı çalışmaları devam etmektedir.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.